

PREZES

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

Warszawa, 23 listopada 2017 r.

BPZ-062-817(2)/17

**Uczestnicy konferencji
„Dotyk Katynia.
Zbrodnia Katyńska w perspektywie międzynarodowej.
Polityka, tożsamość, narracje”**

Warszawa, 23 listopada 2017 r.

Szanowni Państwo,

uprzejmie dziękuję za zaproszenie do udziału w konferencji „Dotyk Katynia. Zbrodnia Katyńska w perspektywie międzynarodowej. Polityka, tożsamość, narracje” i ceremonii wręczenia Nagród im. Janusza Kurtyki.

Jestem głęboko przekonany, że cały czas istnieje wielka potrzeba organizowania spotkań, które pozwalają przypomnieć obywatelom Rzeczypospolitej o tragedii, która została zapoczątkowana haniebną decyzją biura politycznego sowieckiej partii bolszewickiej, podjętą 5 marca 1940 r.

Barbarzyński mord polskich jeńców wojennych i osób cywilnych przetrzymywanych w więzieniach na okupowanych przez Związek Sowiecki kresach wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej był jedną z największych i najokrutniejszych zbrodni komunistycznych popełnionych na obywatelach polskich. Nazwa Katyń stała się zarazem dla Polaków symbolem strat i cierpień doznanych w dwudziestym wieku od wschodniego sąsiada. Dziś wiemy, że głównym motywem zbrodniczej decyzji podjętej przez Biuro Polityczne Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) był zamiar zgładzenia tysięcy polskich patriotów gotowych zawsze i wszędzie walczyć o Niepodległą. Mimo, że znajdowali się w niewoli, ludobójczy reżim sowiecki wciąż uznawał ich za potencjalne zagrożenie.

Jednak Katyń to nie tylko synonim zbrodni na masową skalę, w które obfitowała druga wojna światowa. Katyń to także symbol komunistycznego zakłamania. Reżim narzucony po wojnie przez Związek Sowiecki próbował zmusić Polaków by zapomnieli o ofiarach Zbrodni Katyńskiej. Prawda na temat sprawców miała być zastąpiona fałszem. Tych, którzy mieli odwagę postępować wbrew woli komunistycznej dyktatury i upominać się o pamięć o Katyniu, spotykały represje, a kłamstwo katyńskie słusznie zostało nazwane „kłamstwem założycielskim” reżimu komunistycznego w Polsce.

Z oczywistych i dramatycznych względów sprawa Zbrodni Katyńskiej zajmuje wyjątkowe miejsce w pamięci zbiorowej Polaków. Dla Instytutu Pamięci Narodowej, jako instytucji państwa polskiego powołanej w celu ścigania zbrodni przeciwko narodowi polskiemu, a także współuczestniczącej w kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, sprawa Katynia ma również szczególne znaczenie. Dlatego już w 2004 r. prokuratorzy IPN wszczęli pierwsze polskie śledztwo w sprawie Zbrodni Katyńskiej.

Problematyka katyńska jest również przedmiotem prowadzonych w Instytucie prac naukowych (zarówno w aspekcie rekonstruowania okoliczności zbrodni, jak i badań nad historią kłamstwa katyńskiego) oraz przedsięwzięć adresowanych do młodzieży. Prowadzimy akcje edukacyjne i staramy się dotrzeć do młodych Polaków, poprzez specjalne lekcje, wystawy, konkursy edukacyjne i publikacje. Dla kierownictwa i pracowników Instytutu Pamięci Narodowej działania te, to nie tylko sprawa wypełniania obowiązków ustawowych, ale przede wszystkim osobisty imperatyw moralny.

Dziś coraz więcej, chociaż wciąż nie wszystko, wiemy o losie polskich oficerów i funkcjonariuszy zamordowanych w Lesie Katyńskim. Znamy miejsce i mocodawców tej zbrodni oraz przebieg i okoliczności makabrycznych wydarzeń. Poszukujemy dokumentów, co do których istnienia mamy pewność. W miarę ograniczonych (z międzynarodowego punktu widzenia) możliwości podejmujemy starania o sprawiedliwą i prawną ocenę tej eksterminacji. Co najważniejsze: nie szczędzimy sił ani środków, by prawda na temat tragedii Katynia była upowszechniona zarówno w kraju, jak i poza jego granicami.

Walka o prawdę o Katyniu rozpoczęła się od pierwszej chwili, gdy wiosną 1943 r. ta zbrodnia wyszła na jaw. Pamięci o zbrodni i jej ofiarach oraz rzeczywistych sprawcach nie udało się zatrzeć mimo trwających przez dziesięciolecia zabiegów komunistycznej

propagandy i cenzury. Dziś, gdy w państwie będącym spadkobiercą Związku Sowieckiego pojawiają się tendencje do rehabilitacji stalinizmu i negowania Zbrodni Katyńskiej, prawda znowu potrzebuje obrony. Wszyscy powinniśmy być strażnikami prawdy o tym bolesnym dla całego Narodu wydarzeniu.

Żałuję, że nie mogę osobiście wziąć udziału w konferencji omawiającej Zbrodnię Katyńską w perspektywie międzynarodowej. Zaproszeni goście i zapowiedziana tematyka pozwalają spodziewać się niezwykle ciekawego spotkania. Chciałbym przekazać wszystkim jego uczestnikom serdeczne pozdrowienia, jednocześnie składając gratulację Panu Profesorowi Tadeuszowi Wolszy – laureatowi Nagrody im. Janusza Kurtyki i wszystkim wyróżnionym osobom.

Zęcy wypręz smutku

